

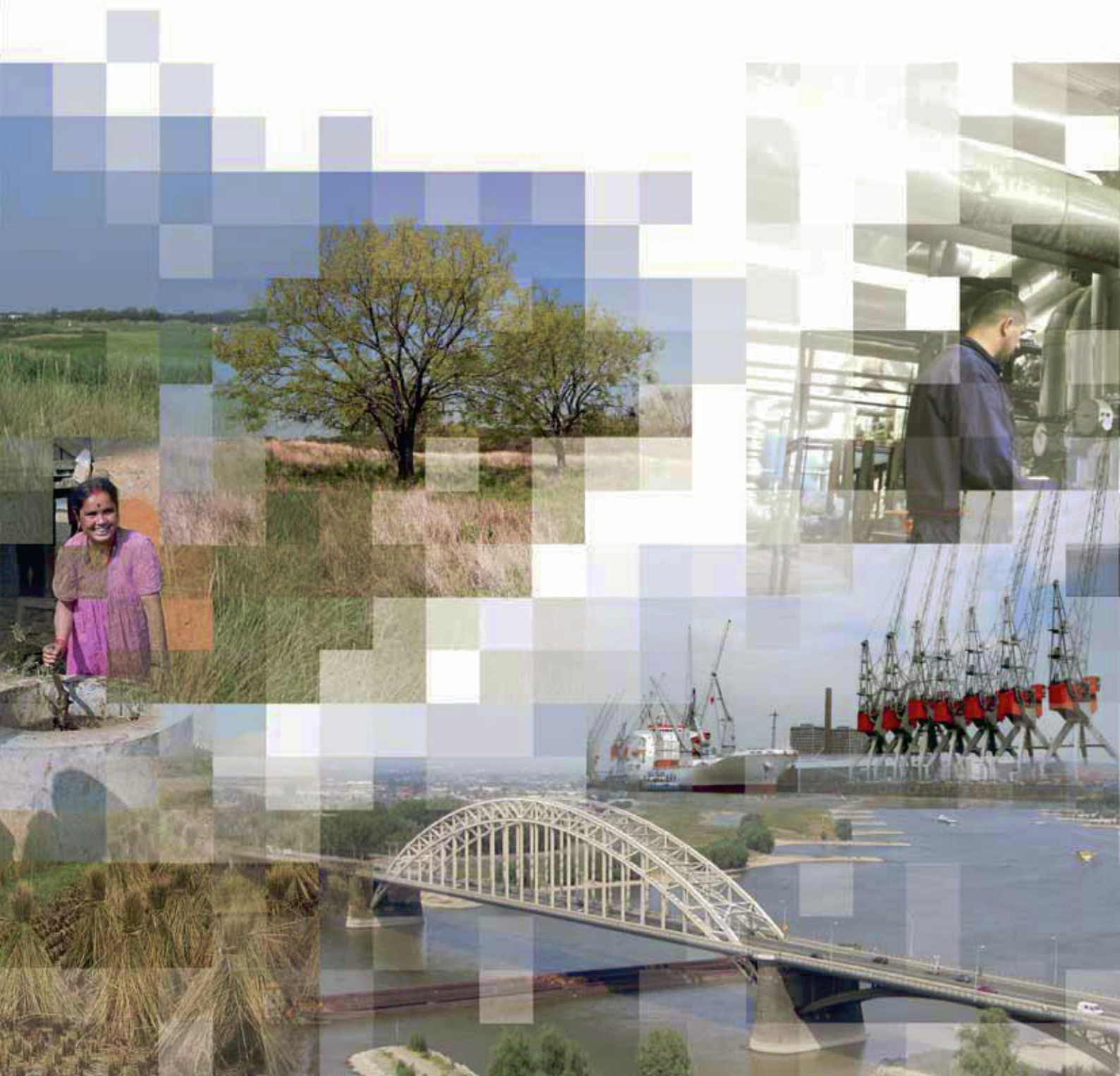

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Dijkversterking Capelle aan den IJssel

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

9 juli 2012 / rapportnummer 2681-27

1. Hoofdpunten van het MER

Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard wil de Hollandsche IJsseldijk over een lengte van ca. 400 meter bij de Dorpsstraat in Capelle aan den IJssel versterken. Uit de periodieke keuring ingevolge de Waterwet is gebleken dat de primaire waterkering niet voldoet aan de gestelde veiligheidsnormen. De noodzakelijke aanpassingen worden uitgewerkt in een projectplan conform de Waterwet. Voor de besluitvorming hierover wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval een beschrijving moet bevatten van:

- nut en noodzaak van het verbeteren van (alleen) dit deel van de IJsseldijk en de daarmee te realiseren doelen;
- de cultuurhistorische waarde van bebouwing en andere historische structuren (waaronder archeologie);
- de verschillende oplossingsrichtingen met onderbouwing daarvoor en de daaruit resulterende realistische alternatieven;
- de milieueffecten van de alternatieven met specifieke aandacht voor de aspecten cultuurhistorie en archeologie (waaronder de kasteelbiotoop), inclusief een beschrijving van mitigerende maatregelen.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie meer in detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie reikwijdte en detailniveau (R&D). Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten, die naar de mening van de Commissie in de notitie R&D voldoende aan de orde komen.

2. Achtergrond en besluitvorming

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

In de notitie R&D wordt aangegeven dat uit de toetsrapportage van september 2010 is gebleken, dat van de dijkringen 14 en 15 het dijkvak bij Capelle aan den IJssel als één van de twee meest kritische dijkvakken is aan te merken. Het andere meest kritische dijkvak is gelegen ter

---

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer (2681) aan te geven.

hoogte van Moordrecht. Het Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard heeft besloten om de voorbereiding van de dijkversterking langs de Hollandsche IJssel voorlopig te beperken tot de twee meest kritische dijkvakken en om de versterking ervan met voorrang aan te pakken.

Voor het dijkvak Capelle aan den IJssel, Dorpsstraat, wordt over een lengte van 400 m de stabiliteit binnenwaarts en buitenwaarts, de stabiliteit van het voorland en de microstabiliteit als onvoldoende getoetst. Besloten is om het faalmechanisme stabiliteit voorland niet in de verkenning mee te nemen aangezien andere benaderingen kansrijk worden geacht om hier alsnog tot een voldoende/goede score te komen. Daarom wordt in de verdere planuitwerking alleen ingegaan op de faalmechanismen stabiliteit binnenwaarts en stabiliteit buitenwaarts. Het faalmechanisme microstabiliteit wordt niet nader toegelicht.

Ga in het MER in meer algemene zin in op de hoogwaterveiligheidsproblematiek van de Hollandsche IJssel en de mogelijke oplossingsrichtingen (voor de langere termijn) als alternatief voor dijkversterking die in een breder kader, zoals het Deltaprogramma, worden beschouwd. Motiveer van daaruit het voornemen om met voorrang de twee genoemde meest kritische trajecten aan te pakken en om hiervoor dijkversterkingsmaatregelen uit te voeren. Geef daarbij inzicht in het no-regret gehalte van de maatregelen, in het licht van mogelijke lange termijn oplossingen en/of bijstelling van veiligheidsnormen en nieuwe inzichten in het kader van klimaatbestendig waterbeheer, en in de verbetering van de hoogwaterveiligheid voor de dijk aan de Schielandzijde als geheel.

Geef in het MER aan welke relatie er bestaat tussen de voorgenomen dijkversterking bij Moordrecht en die voor het onderhavige traject bij Capelle aan den IJssel. Motiveer voor het laatst genoemde traject waarom voor het faalmechanisme stabiliteit voorland geen (aanvullende) maatregelen noodzakelijk worden geacht en hoe met microstabiliteit wordt omgegaan.

2.2 Beleidskader

Geef in het MER aan welke wet- en regelgeving en welk beleid (landelijk, provinciaal, gemeentelijk en waterschap) relevant is voor de dijkversterking en of het voornemen kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

Beschrijf de voorgenomen activiteit zo uitgebreid als nodig is om een goede effectbeschrijving mogelijk te maken. Geef inzicht in de activiteiten die plaatsvinden in de realisatiefase (aanleg/inrichting) en de eindsituatie (beheer, onderhoud en gebruik). Besteed aandacht aan de fasering en doorlooptijd van de uitvoering, de herkomst en aan- en afvoer van materiaal.

3.2 Alternatieven

In de notitie R&D is aangegeven dat op basis van de eerste stappen in de verkenning drie alternatieven voor de dijkversterking in het MER worden onderzocht:

1. een dijkversterking met grondoplossing (basisalternatief);
2. een dijkversterking met constructieve oplossing (varianten in teen en kruin);
3. een voorkeursalternatief voor de dijkversterking (combinatie).

Gezien de aanwezige ruimtelijke beperkingen en aanwezige 'waarden' zal het met name gaan om maatwerkoplossingen, waarbij gezocht zal moeten worden naar combinaties van grondoplossingen en constructieve oplossingen. Aanbevolen wordt om hier bij de alternatievenontwikkeling al vanuit te gaan en om de eerste twee genoemde alternatieven met name te zien als bouwstenen waaruit onderscheidende realistische alternatieven kunnen worden ontwikkeld. Hierbij zou mogelijk ook kunnen worden gedacht aan uitvoeringsalternatieven, waarbij als eerste deelmaatregelen in de vorm van een grondoplossing worden uitgevoerd en waarbij pas op langere termijn constructieve oplossingen hieraan worden toegevoegd. Weeg daarbij de negatieve effecten (waaronder mogelijk extra hinder) af tegen de mogelijke voordelen van dit alternatief (zie 3e alinea uit paragraaf 2.1 van dit advies).

3.3 Referentie

Beschrijf de referentiesituatie conform paragraaf 3.4 van de notitie R&D .

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

In hoofdstuk 5 van de notitie R&D wordt ingegaan op de milieugevolgen die zullen worden onderzocht. Houd in algemene zin rekening met de volgende punten:

- de milieugevolgen dienen waar relevant te worden gekwantificeerd;
- maak een duidelijk onderscheid tussen de effecten in de realisatiefase (aanleg/inrichting) en de eindsituatie (beheer, onderhoud en gebruik);
- motiveer voor de verschillende thema's de omvang van het gehanteerde studiegebied;
- besteed aandacht aan cumulatie van effecten;
- onderbouw indien aan de orde de keuze van rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de effecten van het voornemen worden bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepaling;
- geef aan welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn en in welke mate hierbij de effecten verminderd worden.

4.2 Bodem en water

Besteed in het MER aandacht aan:

- de bestaande kwaliteit van de te vergraven bovengrond en de effecten hiervan in het geval van een eventuele afvoer ervan;
- de benodigde hoeveelheden grond, de herkomst en de kwaliteit ervan (fysisch en chemisch), inclusief de logistiek van aan- en afvoer en eventueel hiervoor benodigde depots;
- zettingen zowel ter plaatse van de dijk als in de directe omgeving en de mogelijke gevolgen voor aanwezige bebouwing;
- de beïnvloeding van het hydrologische systeem (grondwaterstanden en stromingen) onder verschillende omstandigheden bij het plaatsen van schermen in de dijk of directe omgeving ervan;
- eventueel aanwezige (lokale) bodemverontreiniging en de wijze waarop hiermee wordt omgegaan.

4.3 Natuur

Soortenbescherming

Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor beschermde dier- en plantensoorten en bepaal of verbodsbepalingen² overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats. Geef aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

Gebiedsbescherming

De beoogde locatie voor de dijkversterking ligt buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur en Natura 2000-gebieden. De rivier is wel onderdeel van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Mogelijk heeft het voornemen een (geringe) invloed op de aangrenzende ecologische hoofdstructuur (EHS). Ga na welk toetsingskader de provincie hiervoor heeft vastgelegd en in hoeverre de beoogde natuurdoelen (in termen van natuurdoeltypen en doelsoorten) positief of negatief beïnvloed worden. Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

4.4 Woon- en leefmilieu

Lucht, geluid en trillingen

Beschrijf voor de realisatiefase de effecten van lucht, (laagfrequent) geluid en trillingshinder op het woon- en leefmilieu en geef aan of de effecten passen binnen de wettelijke kaders. Indien er (negatieve) veranderingen optreden geef dan aan of mitigerende maatregelen mogelijk zijn om effecten te beperken.

---

² Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn- / bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

Verkeer

Beschrijf op basis van de grondbalans en een grondstromenplan de vervoersbewegingen die plaatsvinden in de realisatiefase. Geef aan of vervoer via het water mogelijkheden biedt. Ga in op de mogelijke gevolgen voor de verkeerscirculatie, verkeersveiligheid en de bereikbaarheid van woningen en aanliggende percelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

4.5 Landschap en cultuurhistorie

Beschrijf voor het studiegebied de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de dijk en de directe omgeving. Gezien de cultuurhistorische waarde van de kasteelbiotoop is het van belang om daar expliciet op in te gaan.

Besteed aandacht aan alle drie de facetten van cultuurhistorie:

- archeologie (inclusief relatief recente archeologische resten zoals eventueel nog aanwezige ondergrondse resten van de historische ruïne³ en van verdwenen dorps- en industriële bebouwing);
- gebouwd erfgoed (zoals resterende historische dorps- en industriële bebouwing);
- landschappelijke elementen, waaronder eventuele resten van vroegere ontwateringssystemen (weteringen, sluizen) het omliggend slotpark en de nog aanwezige grachten rond de historische ruïne.

Beschrijf hoe deze waarden door het voornemen zullen worden beïnvloed en welke mogelijkheden er zijn om de negatieve gevolgen voor cultuurhistorie te minimaliseren. Beschrijf in het MER de kansen die er zijn om samen met de gemeente de kwaliteit van de kasteelbiotoop te versterken en te verbeteren.⁴

Ga tot slot in op mogelijkheden om de ruimtelijke kwaliteit van het gebied te verbeteren.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieuinformatie', 'vorm en presentatie', samenvatting en 'onzekerheden en evaluatieprogramma' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

---

³ De gemeentelijke beleidsnota cultureel erfgoed ('Bakens in de tijd', 2012, pagina 12) omschrijft het gebied van en rond het voormalige kasteel als een terrein 'van zeer hoge archeologische waarde'.

⁴ Zie Verordening Ruimte van de Provincie Zuid Holland, 26 juli 2010.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Bevoegd gezag: Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Besluit: Vaststellen projectplan

Categorie Besluit m.e.r.: D.3.2

Activiteit: Versterken van de primaire waterkering

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in diverse huis aan huis kranten van 23 mei 2012
ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 23 mei t/m 4 juli 2012
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 24 mei 2012
advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 9 juli 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. J.H.J. van der Gun

Dr. J. Renes

Drs. J.P. Siedsma (secretaris)

Drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie Reikwijdte en Detailniveau Dijkversterking Capelle aan den IJssel (8 mei 2012), Witteveen en Bos.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieu-effectrapport Dijkversterking Capelle aan den IJssel

ISBN: 978-90-421-3606-8

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

